

у виборі елективних курсів, виховній роботі зі студентами, аспірантами, клінічними ординаторами, молодими викладачами на лекціях, практичних заняттях, у роботі студентського наукового гуртка. Важливою рисою також є швидкий відгук завідувачки кафедри і всього колективу на сучасні виклики вищої медичної освіти, широчінь наукових і практичних інтересів в інтернестіці.

У 2009 р. Ж.Д. Семидоцька передає завідування кафедрою проф. Т.С. Опановій і продовжує працювати на кафедрі на посаді професора. Вона викладає студентам основи біоетики, яка за словами засновника сучасної біоетики Ван Ранселера Поттера є «мостом до майбутнього», веде новий курс «Паліативна медицина» для магістрантів медсестринства, керує магістерськими освітньо-кваліфікаційними роботами з медсестринства, виховною роботою колективу кафедри. Важливими напрямками її роботи залишаються наукові дослідження: роль нирок у патогенезі, перебігу, прогресуванні хронічної обструктивної хвороби легень (ХОЗЛ), гостре ушкодження нирок при важкому перебігу пневмонії, роль мікробіоти кишечника при коморбідних станах, тощо. Отримані результати впроваджуються до практичної діяльності медичних закладів, оприлюднюються на конференціях різного рівня з міжнародною участю, публікуються в журналах. За останні 10 років нею оприлюднено 111 статей, методичних навчальних посібників, тез у співавторстві зі співробітниками кафедри, представниками інших медичних спеціальностей. Ж.Д. Семидоцька продовжує активну і плідну лікарську практику: як нефро-

лог і терапевт вона консультує пацієнтів у реабілітаційному відділенні ОКЛ, медико-генетичному центрі, за допомогою до неї звертаються пацієнти з Харкова та області.

У 2019 році Ж.Д. Семидоцька отримує нагороду «За особистий вклад у розвиток урології та нефрології».

Вона продовжує дослідження філософсько-пізнавальних аспектів медицини, духовно-моральних проблем тяжкої хвороби, її хвилюють морально-етичні якості лікаря майбутнього. Ці проблеми обговорюються Ж.Д. Семидоцькою в навчальних посібниках «Філософсько-пізнавальні і етичні аспекти медицини» (2015), «Пропедевтична медицина у XXI столітті: проблеми та перспективи» (2016), «Паліативна медицина» (2018). Її стаття «Віра як непізнана реальність» в одному з харківських журналів була помічена науковцями дальнього зарубіжжя, стала приводом для запрошення до співробітництва.

Для Жанни Дмитрівни є властивим надзвичайний інтерес до людини, її духовності, гуманізму, цінностей, щире бажання виявити найкраще в менталітеті, сприяти використанню цього найкращого для потреб самої людини і потреб колективу. Своім девізом вона вважає «залишатися людиною серед людей». Приваблюють її вірність принципам вітчизняної медицини, високий професіоналізм, колективізм, гуманізм, порядність, безкорисливість. Великий інтерес Ж.Д. Семидоцька виявляє до сучасних надбань людської цивілізації, сучасних біотехнологій, інформаційних технологій, еволюції сучасної людини, футурології. Вона є широко освіченою

людиною, високо цінує філософію, музику, літературу, живопис.

Життєвий шлях Ж.Д. Семидоцької є нелегким: разом з усією системою вищої медичної освіти, охорони здоров'я вона переживала численні реформи, болюче відчувала свою особисту відповідальність за їхні результати перед колективом, який очолювала, студентами, пацієнтами, медичною спільнотою, усім суспільством. Важко втрачати традиції вітчизняної медицини, клінічних баз тощо, але саме у переламні часи історії людина може реалізувати свої можливості й цілі свого життя. Повною мірою це стосується проф. Ж.Д. Семидоцької, яка швидко реагує на вимоги сучасності, з інтересом та ентузіазмом сприймає меседжі буремного XXI століття. Але залишаються особисті людські трагедії: втрати коханого чоловіка, улюблених батьків, друзів, колег, учнів. Жанна Дмитрівна мужньо переносить усі випробування, що випадають на її долю, неоціненною опорою для неї завжди є донька Марина, онук Михайло, втіху вона знаходить у правнучках Аврорі й Стеллі.

Жанна Дмитрівна Семидоцька є взірцем високого професіоналізму, відданості своїй справі, лікарюванню, людям, високо тримає рівень сучасної медичної університетської освіти, з надією і оптимізмом дивиться у майбутнє медицини, цивілізації, людства.

Джерело: публікується вперше

Володимир Іванович Старіков

Професор В.І. Старіков — поборник принципів гуманності в медицині

Ж.М. Перцева

У 2009 році тижневик «Фокус» вперше опублікував 50 прізвищ видатних лікарів України. Беручи за основу думку багатьох онкологів країни, тут названо і В.І. Старікова, першого завідувача самостійної кафедри онкології Харківського національного медичного університету, як найбільш авторитетного спеціаліста країни в галузі раку легенів.

Доктор медичних наук, професор Володимир Іванович Старіков народився 1 листопада 1952 року у селі Зноб-Новгородське Сумської області у сім'ї вчителів, але сам обрав професію лікаря, і, закінчивши середню школу із золотою медаллю, поступив до Харківського медичного інституту, який з відзнакою закінчив у 1975 р.

Протягом усіх років навчання в інституті він брав активну участь у роботі студентського наукового товариства. Більш за все його вабила хірургія, і вже з 3-го курсу він відвідував нічні чергування. Спочатку це була просто присутність з можливістю спостерігати за різними оперативними втручаннями, згодом йому стали довіряти окремі види оперативної діяльності, таким чином, до закінчення інституту він вже самостійно виконував такі операції, як апендектомія й видалення грижи.

Свою трудову діяльність В.І. Старіков почав з посади лікаря-інтерна хірургічного відділення 5-ї міської лікарні м. Суми. Під час проходження інтернатури проявив великий інтерес до онкології і після її закінчення три роки працював ординатором хірургічного відділення Сумського обласного онкологічного диспансеру. За цей час засвоїв хірургічні втручання у хворих на рак молочної залози, шлунка й товстої кишки. Самостійно здійснював прийом пацієнтів з різноманітними пухлинами з Сумської області та міста у поліклінічному відділенні, де інколи доводилося приймати до 80 осіб на день.

Велика тяга до науки та прагнення до удосконалення привели В.І. Старікова до клінічної ординатури при кафедрі хірургії з курсом онкології Харківського медичного інституту.

Онкологія на той час — наука, що починає впевнено розвиватися, в ній багато невідомого, і молодий фахівець почав свій шлях з вивчення одного з основних процесів у онкологічних хворих — мікроциркуляції. Під час навчання у клінічній ординатурі В.І. Старіков засвоїв нові хірургічні втручання на ле-

генях та прямій кишці, переймав досвід вчених-онкологів: доцента П.І. Кості та професора І.М. Мілославського. У той час він опанував такий сучасний на той час метод дослідження, як растрова електронна мікроскопія.

Після закінчення клінічної ординатури у 1981 році він повернувся у Сумський обласний онкологічний диспансер тепер вже на посаду завідуючого відділенням грудної хірургії. Тут він займався грудною онкохірургією — одним з найскладніших розділів онкології з найбільш важкими хворими. У цей час В.І. Старіков засвоює складні хірургічні втручання у хворих на рак легені та стравоходу. Працюючи в галузі практичної охорони здоров'я, він підготував матеріали для кандидатської дисертації на тему «Порушення мікроциркуляції у хворих на рак прямої кишки та їх фармакологічна корекція», яку захистив у 1984 р. у Всесоюзному онкологічному центрі АМН СРСР у Москві.

У тому ж році В.І. Старіков був обраний асистентом кафедри онкології Українського інституту удосконалення лікарів. Кафедру очолював відомий онколог професор І.М. Мілославський. На цій кафедрі В.І. Старіков пройшов шлях від асистента до професора, захистивши у тому ж науковому центрі в Москві у 1992 р. докторську дисертацію на тему «Хірургічне лікування раку легені у хворих похилого віку з урахуванням мікроциркуляції та гуморальної системи регуляції». У 1993 році рішенням ВАК СРСР В.І. Старікову було присуджено вчений ступінь доктора медичних наук, а в 1996 року — професора.

У 1995 році у Харківському державному медичному університеті курс он-

кології було перетворено на самостійну кафедру, завідувачем якої за конкурсом був обраний В.І. Старіков. З початку існування кафедри основним напрямком її наукової діяльності було вивчення можливостей хірургічного лікування пухлин шлунково-кишкового тракту і першою науковою темою стало вивчення варіантів хірургічного лікування пухлини шлунка.

Найбільш вагомим успіхом кафедри і особисто В.І. Старіков досягли у комбінованому лікуванні раку легені. Завдяки його науковим розробкам стало можливим хірургічне лікування хворих на рак легені похилого віку. Розроблено та запатентовано новий спосіб обробки лівого передсердя при хірургічному видаленні поширеного раку легені. Широко упроваджується у практику метод магнітно-резонансної діагностики пухлин середостіння, створена клініко-морфологічна класифікація цих пухлин.

Наразі кафедра під керівництвом Володимира Івановича займається найбільш складною патологією в онкохірургії — патологією стравоходу. Складність пов'язана з анатомічними особливостями цього органу, розташованого глибоко в грудній порожнині близько до серця, аорти, нервових стовбурів і сплетінь. Проте В.І. Старіков є одним з небагатьох онкологів, що виконують цю складну операцію. Колектив кафедри під його керівництвом домігся того, що частота операційних ускладнень у хворих на рак стравоходу тут найнижча в Україні.

В.І. Старіков не тільки майстер-професіонал, він став вчителем для багатьох спеціалістів у галузі онкології. Під

керівництвом професора підготовлено 11 вітчизняних кандидатів наук, у клінічній ординатурі кафедри пройшли підготовку 15 осіб з 6 країн Близького Сходу. Працюючи над підвищенням своєї педагогічної майстерності, В.І. Старіков отримав другу вищу освіту і став магістром за спеціальністю «Педагогіка вищої школи».

Він є співавтором національного підручника «Онкологія» (2019), навчальних посібників «Рак легкого», «Общая онкология», «Опухоли головы и шеи», «Злоякісні пухлини жіночих геніталій», надрукував монографію «Рак легкого, клиника, диагностика и лечение» та ін. Має 265 друкованих праць та 18 патентів на винахід, ним розроблено 5 нововведень.

З 1995 року він очолює наукове товариство онкологів України, багато років виконує обов'язки головного позаштатного онколога Харківського міського департаменту охорони здоров'я. У 1998 році його було обрано дійсним членом Української технологічної академії по відділенню «Сучасні медичні технології».

Професор В.І. Старіков — це різнобічна високоінтелектуальна людина, яка знає і любить мистецтво, поважає високі позитивні принципи гуманності й наслідує їх у своєму житті. Найбільш за все, за його словами, він цінує відчуття добре проведеної операції, яка принесе полегшення хворому. Свою любов до медицини він передав двом дочкам, які теж стали практикуючими лікарями.

Джерело: публікується вперше

